

Wykład III

TRANSNARODOWE I KRAJOWE CZYNNIKI ŚRODOWISKA BEZPIECZEŃSTWA W XXI WIEKU.

**Zagrożenia terrorystyczne, ryzyka
prolifracji BMR, wyzwania
klimatyczne, szanse i ryzyka rozwoju
technologicznego i inne.**

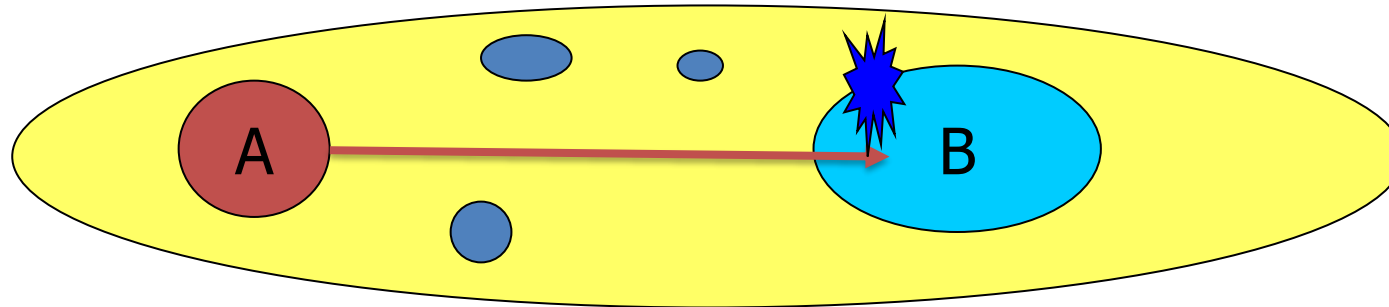
ZAGROŻENIA TRANSNARODOWE (niepaństwowe)

ISTOTA TERRORYZMU

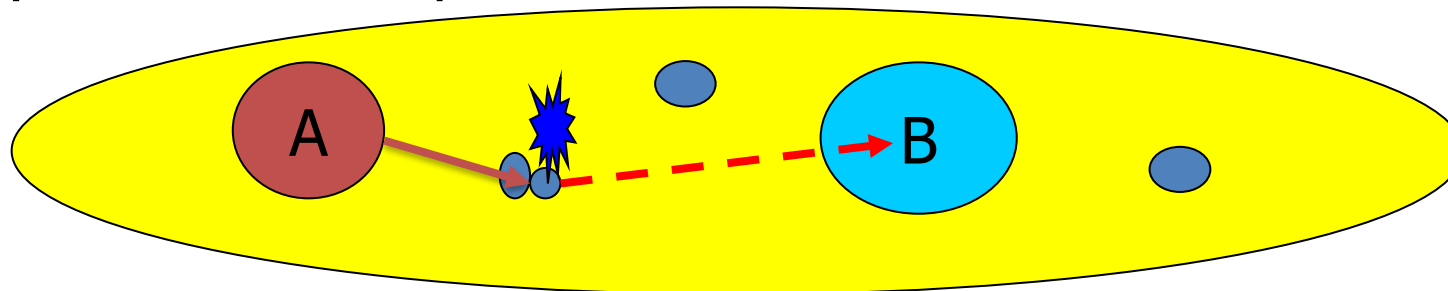
Celowe (*świadomie zamierzone*) i spektakularne atakowanie niewinnych, postronnych osób dla pośredniego (asymetrycznego, poprzez opinię publiczną) oddziaływania na przeciwnika politycznego lub ideologicznego

Istota terroryzmu

Walka – atakowanie przeciwnika, by go pokonać

Terroryzm – atakowanie podmiotów z otoczenia, by szantażować przeciwnika

Wymiary asymetryczności terroryzmu globalnego

Wymiary asymetryczności	Zasady współczesnego terroryzmu	Zasady działania świata zachodniego
Humanistyczny	Kierowanie się emocjami, złością, buntem, spontanicznością	Kierowanie się rozumem, pragmatyzm, otwartość na innych
Ideowy	Człowiek niczym, idea (wiara, religia...) wszystkim; radykalizm i fundamentalizm	Człowiek wszystkim, liberalizm, demokracja, wolności, prawa człowieka, gospodarka wolnorynkowa
Prawny	Terroryzm abstrahuje od prawa, atakowanie cywili	Wszystko, także wojna (walka), regulowane prawem, zakaz atakowania cywili
Strategiczny	Strategia maksymalizowania strat, ataki samobójcze	Strategia minimalizowania strat, nie tylko własnych, ale i po stronie przeciwnika (użycie broni precyzyjnej)
Organizacyjny	Sieciowość, dowolność, rozproszoność	Hierarchiczność, schematyczność, zwartość...
Instrumentalny	Środki proste, powszechne	Środki wyspecjalizowane, zaawansowane technologicznie

Organizacje islamskie

- **Al-Kaida** – historia, Afganistan, 11.09
  - „Mgławica alkaidystyczna” – globalny dżihad
  - Inne organizacje islamskie o polityczno-religijnej agendzie, ale nie związane wprost z Al-Kaidą
- **Państwo Islamskie** –
  - Wojna wewnątrzislamska
  - Skutki nieudanych interwencji Zachodu w Iraku i Afganistanie
  - Sukcesy i ... klęska – rozproszenie, diaspora bojowników
  - Możliwość reaktywacji <https://npasyria.com/en/111502/>
- **Hezbollah**, (Liban, universalny i pragmatyczny islam, choć szyickie nachylenie – wsparcie z Iranu i Syrii, dziś wspiera Asada oraz Hamas atakując płn. Izrael)
- **Hamas** – palestyński, nacjonalistyczny, raczej sunnicki – cel: islamskie państwo palestyńskie, obecna wojna z Izraelem, bezprecedensowy rajd i pojmanie zakładników

Terroryzm wewnątrz europejski

- **Źródła i przyczyny odnowienia się terroryzmu w Europie:**
  - **Nieudane „multi-kulti”**
  - **Radykalizacja i fundamentalizm w enklawach (europejski dżihad)**
  - **„Samotne wilki”**

Wojny antyterrorystyczne

▪ **Afganistan**

- **Reakcja operacyjna na 11.09**
- **Akceptacja świata, artykuł 5. NATO**
- **Błędny cel: budowanie nowego państwa**
- **Wycofanie**

▪ **Irak**

- **Motywacje i błąd wywiadu**
- **Szybkie zwycięstwo wojskowe**
- **Trudności pokonfliktowe**
- **Wycofanie i ... skutki do dziś złe**

Syria – wojna wielostronna

- **Szyici-Sunnici**
- **Iran, Arabia Saudyjska, Turcja**
- **USA - Rosja**

Proliferacja BMR

- **Globalizacja proliferacji: II era nuklearna (asymetryczna)**
- **Nowi dysponenci państwowi – tzw. „państwa zbójckie”:**
  - **Korea Płn.; Iran?**
- **Ewentualni dysponenci pozapaństwowi:**
  - **grupy terrorystyczne, grupy przestępcze**
  - **BJ a nowe technologie (konwencjonalna globalna broń precyzyjna, broń hipersoniczna, antyrakiety, cyber-, sztuczna inteligencja...)**
  - **II zimna wojna i odnowienie roli MAD, problem rosyjskiej TBJ, program rozwoju chińskiej broni jądrowej**

Wyzwania i ryzyka cywilizacyjne

- **CZŁOWIEK:** demografia (starzenie się rozwiniętych społeczeństw, bomba populacyjna, migracje, dewiacje społeczne, pandemie – przykład koronawirusa...)
- **NARZĘDZIA:** ryzyka rewolucji technologicznej (cyberzagrożenia, sztuczna inteligencja, biotechnologie...)
- **ŚRODOWISKO NATURALNE:** degradacja środowiska naturalnego (skażenie środowiska, zagrożenia klimatyczne, deficyt wody ...)
- **KOSMOS:** pozanarodowy, bez broni, przestrzeń informacji... „gwiazdne wojny” ..., nuklearyzacja...

Krajowe warunki bezpieczeństwa

▪ Ryzyka

- Spory ideologiczne i partyjne
- Podziały społeczne

▪ Szanse

- Zmiana polityki zagranicznej i zażegnanie ryzyka izolacji i peryferyzacji Polski
- Powrót do współpracy oraz większej roli Polski w systemie międzynarodowym
- Naprawa państwa
- Zracjonalizowanie (odpartyjnienie, ustrategicznienie) polityki i systemu bezpieczeństwa

▪ Wyzwanie

- utrzymanie wsparcia i przyzwolenia społecznego dla umacniania systemu bezpieczeństwa